

[Kjærulff-Schmidt]

ter en drøftelse i vores partis gruppe har besluttet at fremsætte et dagsordenforslag, der giver folketinget mulighed for klart og utvetydigt at tage afstand fra arbejdsministerens urimelige og nedvurderende bemærkninger. De fortjener, at der bliver taget afstand fra dem, og når ministeren ikke selv vil trække dem tilbage, når regeringen ikke selv vil tage afstand fra dem, så må folketinget fortælle regeringen, hvordan man ser på det.

Jeg skal hermed fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketinget tager afstand fra den karakteristisk af USAs 40. præsident, Ronald Reagan, som arbejdsministeren fremsatte den 1. maj 1980,

går tinget over til næste sag på dagsordenen.«

Første næstformand (Enggaard):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i debatten.

Gert Petersen (SF):

Jeg forstår da godt, at udenrigsministeren giver udtryk for bekymring over den seneste internationale udvikling. Jeg forstår bare ikke rigtig, at hans bekymring ikke er endnu større, og at han reelt, synes jeg, affinder sig med det traditionelle svar, derunder den væbnede magts svar, styrkens svar.

Jeg er også bekymret, og jeg er så urolig over det traditionelle svar, at jeg vil bruge min taletid her udelukkende på disse problemer og lade de andre, som udenrigsministeren har peget på, ligge.

Vi har i årevis hørt, at vejen til international sikkerhed går over oprustning og styrkepositioner, og det motto, det har man da i sandhed levet op til. Hvad er der så kommet ud af det nu efter mere end 30 år? Jo mere militær såkaldt sikkerhed der er blevet skabt, desto mere usikker og utryg er verden blevet.

Sveriges tidligere nedrustningsminister Alva Myrdal udtalte den 12. november til det norske blad »Ny Tid«:

»Jeg er blevet mere og mere bange. Faren for en atomkrig er større i dag, end da vi påbegyndte nedrustningsforhandlingerne først i 1970'erne.«

På spørgsmålet, om hun tror, vi vil opleve en atomkrig inden for de næste to årtier, svarede hun:

»Svaret er desværre ja, vi balancerer allerede nu på randen til den tredje verdenskrig.«

Men herhjemme venter udenrigsministeren trods bekymring nye impulser, for at afspænding og dialog mellem Øst og Vest kan komme videre, oven i købet fra USA under den kommende præsident Reagans ledelse. En så stoisk ro, en så himmelblå optimisme er ærlig talt ikke af denne verden. Men jeg skal da indrømme, at når jeg så har hørt nogle af de borgerlige ordførere, forekommer udenrigsministeren mig næsten i sammenligning dermed at være en kritisk, vågen ånd i forhold til den totale naivitet, der udvises fra de borgerlige ordføreres side over for det, som er sket med præsidentvalget i USA. For den nye amerikanske præsident har jo vitterlig vundet valget på et løfte om en kolossal intensivering af oprustningen, en hård og udfordrende holdning til Sovjetunionen, en såkaldt fast holdning til den tredje verdens lande og et klart nej til ratificering af SALT II-aftalen. Det er en skæbnesvanger valgsejr, og jeg mener, at den ydermere må ses på baggrund af tre omstændigheder. For det første: teorien om, at en atomkrig kan vindes, sådan som den er kommet til udtryk i præsident Carters direktiv nr. 59. Herom skriver en anden gammel socialdemokratisk nedrustningsforkæmper, den tidligere britiske minister Noel-Baker, i det jugoslaviske tidsskrift International Review den 5. september i år – jeg citerer:

»Teorien går ud på, at hvis USA ikke angriber byerne, men affyringsramperne i Sovjet, så vil USA kunne vinde en atomkrig med det meste af sin befolkning uskadt. Formentlig tror man, at Sovjet vil svare på samme måde og lade de amerikanske byer i fred. Men hvad ville der reelt ske . . . USA ville sende mange hundreder, måske tusinder, af atom bomber ind over Rusland. Uhyre mængder af radioaktivitet ville blive frigjort . . . en dræbende sky, som ville udslætte store dele af befolkningen i de russiske byer og landsbyer. Ville russerne så afholde sig fra angreb på de amerikanske byer? Jeg tvivler.«

Den anden omstændighed, der danner baggrund for Reagans valgsejr, er NATOs raketoprustning. Under påskud af de sovjeti-